

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/16984,166-Akt-oskarzenia-przeciwko-Tadeuszowi-K-Piotrowi-M-Zdzislawowi-S.html>
03.03.2026, 20:20

166. Akt oskarżenia przeciwko Tadeuszowi K., Piotrowi M., Zdzisławowi S.

W dniu 6 czerwca 2007 roku prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu skierował do Sądu Rejonowego w Legnicy akt oskarżenia przeciwko Tadeuszowi K., Piotrowi M. i Zdzisławowi S., oskarżonym o to, że:

Tadeusz K. oskarżony jest o to, że:

I. w okresie od 17 do 24 marca 1983 roku w Polkowicach i Legnicy, jako kierownik sekcji nadzoru Wydziału Dochodzeniowo – Śledczego Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Legnicy, a zarazem funkcjonariusz państwa komunistycznego, przekraczając swoje uprawnienia, w celu uzyskania od Janusza R. określonych wyjaśnień znęcał się nad nim fizycznie i psychicznie w ten sposób, że poddawał go wielokrotnym przesłuchaniom, podczas których bił go rękami po głowie i twarzy, wyzywał słowami wulgarnymi i obelżywymi, przy czym zachowań tych dopuszczał się w czasie pozbawienia wolności pokrzywdzonego, wielokrotnie wzywał do Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Legnicy będącą w zaawansowanej ciąży jego żonę Krystynę R., którą również wyzywał słowami wulgarnymi i obelżywymi, groził jej, że zostanie jej odebrana mająca wtedy 8 lat – córka Marzena, a dziecka, z którym była wówczas w ciąży, nie urodzi, przy czym z rozmów tych nie sporządził protokołów ani notatek, chcąc w ten sposób zmusić ją do udzielenia informacji o prywatnym życiu jej męża jego kontaktach z działaczami zdelegalizowanego przez ówczesne władze NSZZ „Solidarność”, które to zachowania w czasie ich popełnienia stanowiły czyny zabronione, tj. o przestępstwo z art. 246 kk w zw. z art. 247 § 1 kk w zw z art.231§ 1 w zw z art. 11§2 kk i w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o IPN – KŚZpNP.

II. w okresie od 19 stycznia do kwietnia 1983 roku w Lubinie i Legnicy będąc na stanowisku kierownika sekcji nadzoru Wydziału Dochodzeniowo- Śledczego Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Legnicy, a zarazem funkcjonariuszem państwa komunistycznego, przekraczając swoje uprawnienia, w celu uzyskania i nie dopełniając ciążącego na nim obowiązku zapewnienia właściwego przebiegu postępowania z tytułu nadzoru nad czynnościami podległych mu funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, w celu uzyskania od Stanisława Z. określonych wyjaśnień i informacji oraz podpisania niezgodnego z prawdą protokołu przesłuchania, znęcał się nad nim fizycznie i psychicznie w ten sposób, że bił go pięścią w twarz, groził zabójstwem, wyzywał go słowami wulgarnymi i obelżywymi, groził że „nieznani sprawcy” uprowadzą i zgwałcą jego żonę, nie reagował na bicie go przez innych funkcjonariuszy, przy czym czynów tych dopuszczał się w okresie pozbawienia wolności Stanisława Z., które to zachowania w czasie ich popełnienia stanowiły czyny zabronione, tj. o przestępstwo z art. 246 kk w zw. z art. 247 § 1 kk w zw z art.231§ 1 w zw z

art. 11§2 kk i w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o IPN – KŚZpNP.

Piotr M. oskarżony jest o to, że:

III. w okresie od stycznia do kwietnia 1983 roku w Legnicy, jako funkcjonariusz Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Legnicy, a zarazem funkcjonariusz państwa komunistycznego, przekraczając swoje uprawnienia, w celu uzyskania od Stanisława Z. określonych wyjaśnień i informacji znęcał się nad nim fizycznie i psychicznie w ten sposób, że poddawał go wielokrotnym przesłuchaniom, podczas których bił go pałą po stopach aż do utraty przez pokrzywdzonego przytomności, kilkakrotnie uderzył go też krzesłem dębowym w tył głowy i kręgosłup, a po jednym z kolejnych przesłuchań działając wspólnie i w porozumieniu z dwoma funkcjonariuszami, co do których stosowne materiały wyłączono do odrębnego postępowania, wywiózł Stanisława Z. samochodem służbowym do lasu, gdzie jeden z ww. funkcjonariuszy powiedział do pokrzywdzonego „koniec z Tobą” chcąc w ten sposób zastraszyć go jeszcze bardziej poprzez utwierdzenie w przekonaniu, że zostanie pozbawiony życia, wyzywał go słowami wulgarnymi i obelżywymi, przy czym zachowań tych dopuszczał się w czasie pozbawienia wolności Stanisława Z., które to zachowania w czasie ich popełnienia stanowiły czyny zabronione, tj. o przestępstwo z art. 246 kk w zw. z art. 247 § 1 kk w zw z art.231§ 1 w zw z art. 11§2 kk i w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o IPN – KŚZpNP.

Zdzisław S. oskarżony jest o to, że:

IV. 24 marca 1983 roku w Legnicy, jako funkcjonariusz Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Legnicy, a zarazem funkcjonariusz państwa komunistycznego, nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku zapewnienia właściwych warunków prowadzonego przez siebie przesłuchania podejrzanego Janusza R., w ten sposób, że nie zareagował na wejście do pomieszczenia, w którym prowadził wspomnianą czynność, funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, który użył w stosunku do osoby przesłuchiwanej nieuzasadnionej siły fizycznej w postaci uderzenia kolanami w podbrzusze, co naraziło przesłuchiwanego na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu oraz nie udzielił pomocy Januszowi R. mogąc jej udzielić bez narażenia siebie na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, które to zachowania w czasie ich popełnienia stanowiły czyny zabronione, tj. o przestępstwa z art. 231 § 1 kk w zw. z art. 162 § 1 kk w 1 w zw z art. 11§2 kk i w zw. z art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o IPN – KŚZpNP.

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2009 roku Sąd Rejonowy w Legnicy skazał oskarżonych Tadeusza K. i Piotra M. na kary łączne po 2 lata pozbawienia wolności, natomiast oskarżonego Zdzisława S. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

Prokurator Oddziałowej Komisji we Wrocławiu, złożył w dniu 15 maja 2009 r. do Sądu Okręgowego w Legnicy, apelację od wyroku sądu rejonowego, wnosząc o uchylenie wspomnianego wyroku w części dotyczącej Zdzisława S. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy w Legnicy nie rozpoznał apelacji, ale w dniu 13 października zawiesił postępowanie, do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał

Konstytucyjny na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie, czy art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz art. 9 § 1 i art. 15 przepisów wprowadzających kodeks karny z 1997 r. są zgodne z Konstytucją.

W dniu 15 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił orzeczenie sądu pierwszej instancji w ten sposób, że w stosunku do Tadeusza K. i Piotra M. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonych wobec nich kar na okres 3 lat próby. W stosunku do oskarżonego Zdzisława S. sąd oddalił apelację utrzymując wyrok w tym zakresie.